האשה נקנית פרק ראשון קידושין לד.

מסורת הש"ס

א) [כסת"י: והקהל], ב) עירובין מ"ב, ג) סס ס"ב, ד) סוכה כח. מ"כ פ' אמור פרק י' בתיב בהאמת לרבות הנשים [ע"ש], ה) ג"ז סס:, ו) [פסחים קכ ע"א], ז) [דברים טו, ג], ח) [ברש"י שבריש"ף עוסף ד"ה והקהל. לכתיב בהקהל את העם האנשים הנשים והטף לשמוע מן המלך פרשת הקהל בסוטה בסמטה], ט) [כרלסיס ל, כח], י) [מגיגה ב ע"ב], ומ"ש תוד"ה מון], כ) [בעמוד ב'], ל) [לעיל כט ע"ב, ע"ש], מ) [שמות לא, יג], נ) [סס ד"ה גזירה], ס) [סס ד"ה ויאמר], ע) [דפרקין ס"ז (כא ע"ב)], פ) [כדפר"ר: תלי'], צ) [פרשת כי תצא סימן רכטו], ק) [לקמן לה ע"א], ר) [ל"ל לפני יאות עי' כ"מ סו: וכ"כ תוס' סס ד"ה אינו שובר וכו'], ש) [אל"ל לאח"כ. (עצמות יוסף)], ת) [הולין קמא ע"ב].

א) [בעירובין כו ע"ב וע"ש בהכ"מ], ב) [עירובין פא ע"א ע"ש], ג) [בדפר"ר: גנרי], ד) [דברים ג, כ], ה) [דף כט:]. ו) וסס מפיק הש"ס ומדמדם לת בניכם ולת בנותיכם וכ"כ תוס' בסנת לב: ד"ה מקרא כו' דכתיב ומדמדם אותם לת בניכם].

מוסף רש"י

הרי מצה. לילה הראשונה מותרת עשה היא, בערב תאכלו מצות, ושאר כל הימים אם רצה להתפתף בבשר בלא לחם אין מוכה עליו לאכול (ערובין כז:). שמחה. ושמחת בחגך וכיוצא הרי נשים בכלל, ומנה נמי מוכה לעשים במסכת פסחים (מג.) מדיקיש דלא תאכל עליו מצה שבעת ימים תאכל עליו מצות, כל שישנו בכל תאכל מצה ישנו בכל תאכל מצה, ונשים ישנן בכל תאכל מצה, דכל מצות לא תעשה נשים מחויבות בהנשים, דהוקשו נשים לאנשים לכל עונשים שבתורה (שם). לעשות לרגל ולשמחה כתב עם בעלה דעל הסמחה נגעוו נשים דכתיב ושמחת אתה וביתך [דברים יד] (חגיגה ו.). הקהל. כמיעד שנת השמיטה כתב הסוכות המלך עומד על בימה וקורא לפניהן מצות מצוה תורה כדאיתא בסוטה (מח.), וכתיב האנשים והנשים והטף (ערובין שם). והרי תלמוד תורה. נשים פטורות, דכתיב ולמדתם אותם לת בניכם, ולא בנותיכם (שם). פריה ורביה דכתיב ברכו ורבו ומלאו לת הארץ וכבשוה, אים דרכו לכנוס ואין אשה דרכה לכנוס (שם). ופדיון הבן. בנו הבכור, חובה על האב ולא על האם, שמעינן לה מדכתיב ופדה קרי ביה מיפדה, כל שאתיב ליפדות מייב לפדות לת בנו ואשה אינה בכלל פדיון עצמה דכתיב בכור בנך תפדה ולא בנותיך, אינה נמי בכלות פדיון בנה הבכור (שם). אין למדין מן הכללות. כל היכא דתנן כלל לא אמרינן דוקא הוא, דאיכא כלל ולא דק כמילתיה ואיכא מילי דליתנהו בההוא כלל (ערובין מ.). ראפי' בשקים שנאמר בו חדש. מדבר פלוגי דאיכא למימר מדאפקיה להאי ודאי דק בכללא אפילו הכי לא יליפינן מינייה דדילמא שייר ולא אפיק כל מאי דבעי (שם). בכל מערבין. עירובי חצרות ותחומין, ומשתתפין. נמנוי, חדש מן הימים ומלה. דלאו מידי דמזון הן, וטעמא דעירוב משום דדבעו דירתו בחצרה מזונותיו הוא וכיון שנתנו כל בני החצר כדי מזון בכית אחד, נעשה כאילו כולן דרים בחצר אחת וכן בעירובי תחומין נעשה כמי שנתת שם ומשם ים לו אלפים אמה לכל רוח, אלבן דבר משון בעיבן (שם כו:). תפילין. נמי מצות עשה שהזמן גרמא דבכר ליה וכתב לאו זמן תפילין ניטו (ברכות כ:). ונקיש מזורזה לתלמוד תורה. דכתיב ולימדתם אותם לת בניכם ומקיש ליה והכתבתם מה תלמוד תורה פטורות ואע"ג דאין הזמן גרמא רחמנא פטרינהו דכתיב לת בניכם ולא לת בנותיכם אפילו הכי לא ירבו ואם לאו לא ירבו שדיבור תורה מדברים מכלל לאו הן ומכלל הן לאו (דברים יא כא). נשי לא בעי חיי. בתמיה (ברכות כ:). האזרח. בני ישראל יבני בכוכות, מיומן שבאזרחים, לרוחיא לת הנשים (סוכה כח:).

ותפילין. וקסבר ליה לאו זמן תפילין אי נמי שבת ויו"ט לאו זמן תפילין הילכך כיון דאיכא שבתא דלא מיחייב בה זמן גרמא הוא: **אכיר.** הסבת אכיר: **וכללא הוא.** בתמיה וכי כלל קבוע הוא דכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות: **והרי אכילת מצה.** ליל ראשון שהוא חובה דכתיב (שמות יב) בערב תאכלו מצות[ט] וזמן גרם לה בע"ו כגיסן ונשים חייבות כדאמר בפסחים (דף מג:) נשים חייבות באכילת מצה דכר תורה שנאמר[י] לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות כל שישנו בכל תאכל חמץ ישנו בכל תאכל מצה ונשים אינהו בכל תאכל חמץ דמצות לא תעשה היא: **וכן שמחה.** ברגל דכתיב (דברים טו) ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך[כ]: **סלמוד תורה.** דאמרן לעיל (דף כט:) נשים פטורות וכן פליון הבן דכלעיל בסיקרקין (שם.): **ופריה ורביה.** אמרינן ביבמות (דף סה:) האיש מצווה על פריה ורביה אבל לא האשה ויליף לה מכול מצה ונשים אינהו בכל תאכל חמץ דמצות לא תעשה היא: **וכן שמחה.** ברגל דכתיב (דברים טו) ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך[מ]: **סלמוד תורה.** דאמרן לעיל (דף כט:) נשים פטורות וכן פליון הבן דכלעיל בסיקרקין (שם.): **ופריה ורביה.** אמרינן ביבמות (דף סה:) האיש מצווה על פריה ורביה אבל לא האשה ויליף לה מכול מצה ונשים אינהו בכל תאכל חמץ דמצות לא תעשה היא: **וכן שמחה.** בר